

In deze nieuwsbrief onder meer:

Rabo ClubSupport

Restauratie Station Harlingen

Proclamatieproject

Terugplaatsen Gevelstenen

Geacht lid van Oud Harlingen,

Voor u ligt weer de Nieuwsbrief van december 2020. Wij houden u op deze manier op de hoogte waar wij als Oud Harlingen zoal mee bezig zijn. Wilt u ook iets doen voor de vereniging laat het ons weten. U kunt mailen naar info@oud-harlingen.nl

Restauratie station Harlingen

Op 4 september is een delegatie van het bestuur op bezoek geweest bij Lilian Fopma van De Boer & De Groot. Het bedrijf heeft de opdracht gekregen om de perronkappen van het treinstation in Harlingen te restaureren. Het station is in gebruik sinds 14 oktober 1863 als onderdeel van de spoorlijn Harlingen - Leeuwarden. Uitgangspunt is het historisch uiterlijk zoveel mogelijk te behouden en tegelijk de constructie grondig te verbeteren. Firma De Boer & De Groot heeft aannemer Bruinsma en schildersbedrijf Schakenbos gevraagd voor de afwerking van het dakbeschot en het zinkwerk. Zo blijft de uitvoering mooi binnen de gemeente. Van perron 1 is de perronkap gedemonteerd. De stalen kolommen, liggers en spanten worden gerestaureerd in de werkplaats. Na grondige restauratie en conservering zal zowel het staalwerk als het houten dakbeschot worden teruggeplaatst. Het dak wordt voorzien van een nieuw zinken dak. Afgelopen november zijn de gerestaureerde gietijzeren kolommen al teruggeplaatst. Lilian Fopma heeft over

deze werkzaamheden tijdens de online Najaarsvergadering een boeiend verhaal gehouden met veel beeldend materiaal over hoe deze restauratie in zijn werk gaat.

Op onze website

In onze webwinkel hebben wij weer een aantal nieuwe boeken. Onder andere het boek geschreven door Dr. T.G. van der Linden. Hij heeft onderzoek gedaan naar de Harlinger Westerkerk en heeft daar een boek over geschreven met zeer interessante informatie over de periode 1650 tot 1898. Met dit boek is weer een stukje geschiedenis van Harlingen toegankelijk.

Proclamatieproject

Het ondenkbare is dan toch gebeurd: alle 18.079 proclamaties van verkopen van Harlinger huizen zijn getranscribeerd. Sommigen van de archiefwerkgroep deden er tientallen, anderen honderden, nog anderen duizenden. Het leek onoverzienbaar, maar het is gelukt. Het is duizelingwekkend! Veel gezucht en gesteun op vaak onleesbare krullen en onbegrijpelijke zinnen is niet altijd gehoord, maar deze ongelooflijke inzet en volharding is ons niet ontgaan. En het resultaat is er naar! Bij 13.255 aktes is een huisnummer gevonden en bij 12.617 een 'zeker adres'. Welke stad kan bogen op zo'n macht aan gegevens over de bewoningsgeschiedenis van de 16e-19e eeuw? Tot in lengte van jaren

zullen alle archiefspeurders via de website www.kleinekerkstraat.nl veel plezier gaan beleven aan het werk dat de werkgroep Oud Schrift Huizenproclamaties de afgelopen 8 jaar heeft weten te verzetten. Het project had niet kunnen slagen zonder hun tijd, energie, en doorzettings vermogen. Evenmin zonder Tjerk Tigchelaar die via de stichting Freonen fan de Argiven Fryslân de aktes digitaliseerde. Dat geldt ook voor het Gemeentearchief, waar Jeanine Otten jarenlang onderdak en eerste hulp bood aan alle transcribenten en voor Stefan Elsinga, die al het werk naliep en deze koppelde aan andere historische gegevens om ze vervolgens online te zetten. De werk-groep heeft een fantastisch stuk werk geleverd. Op deze manier wordt het steeds eenvoudiger om thuis te grasduinen in de historie van onze stad. Voor iedereen die hier interesse in heeft, alle ontdekte gegevens zijn te vinden op de website www.kleinekerkstraat.nl onder 'Zoek je huis'.

Rabo ClubSupport

Rabo ClubSupport heeft in Friesland tot een prachtig resultaat geleid. Er hebben deze keer maar liefst 1.380 clubs meegedaan en samen mogen zij 580.000 euro besteden aan diverse maatschappelijke doelen. De verdeling van het budget is bepaald door 18.845 leden van de lokale Friese Rabobanken. Het bestuur van de vereniging Oud Harlingen wil de Rabobank Noordwest Friesland bedanken voor deelname

aan de Rabo Clubsupport actie. Het bestedingsdoel van onze vereniging was het organiseren van een digitale najaarsvergadering, zodat alle leden in deze Coronatijd op vrijdagavond 27 november digitaal contact met de vereniging konden hebben. Het mooie bedrag wat wij hiervoor ontvingen hebben is € 784,69, hiervoor ook onze dank aan alle leden en belangstellenden die ons een warm hart toe dragen en voor ons hebben gestemd.

Even noteren

De Voorjaarsvergadering staat gepland op vrijdag 23 april 2021. Welke locatie het wordt of dat het weer online moet, wordt volgend jaar bekend gemaakt.

Steen Stoomvetsmelterij Smeding

Vanaf 1915 werd in Almenum door de gebroeders Hendrik en Empie (Egbert) Smeding gehandeld in (spijs)vetten. De handel nam toe en de ruimte om alles te verwerken was niet meer toereikend. Besloten werd een nieuwe vetsmelterij met ketelhuis, koelruimte en opslagcapaciteit te bouwen. De eerste steen werd op 10 april 1924 gelegd door Jogchem en Hendrik Smeding, zonen van Hendrik Smeding sr. en Hendrik Smeding zoon van Empie Smeding. De aannemer was de firma Posthuma & Tigchelaar. De steen werd geplaatst in de muur van de expeditieruimte. Dit is de locatie waar nu woningen in de Weverstraat staan. Dit deel van de wijk Almenum was tot begin jaren '80 van de vorige eeuw het bedrijventerrein van de firma H. Smeding, het kantoor was op het Franekereind 30. Oud Harlingen bedankt dhr Henk Smeding Jzn., die de gevelsteen heeft geschonken en laten restaureren. Wij bedanken ook 'De Bouwvereniging' en Jorritsma Bouw voor het plaatsen van de steen in de zijgevel van Weverstraat nr 10. Wiebren van Zandbergen was de restaurateur.

Harde schijf

Je zou bijna vergeten dat de leden van Oud Harlingen het tot 1986 zonder ons mooie Magazine moesten stellen. Nu, 36 edities verder, zou je bijna óók vergeten wat er ondertussen allemaal al in geschreven is. Gelukkig vulde onze archiefspeurder Anneke Karsten de eerdere index aan met een trefwoordenregister van ruim 1600 termen. Hulde, dat zoekt een stuk makkelijker! Downloaden kan op oud-harlingen.nl, onder 'Vereniging' bij 'Downloads'.

Uitreiking nieuwe magazine

Het nieuwe magazine van de Vereniging Oud Harlingen is weer uit. Het is weer een fraai magazine geworden. Het bevat een grote verscheidenheid aan artikelen o.a. over Twee talentvolle in Harlingen geboren zussen, Heel Harlingen bakte een artikel over bakker Boersma, Boodschappen in vroegere tijden, Sigarenmagazijn Frans Nagel en nog meer interessante verhalen. René Attema kreeg het eerste exemplaar uitgereikt. Hij werd tijdens zijn werk overvallen door voorzitter Anneke Visser. Zij memoreerde de vele artikelen die René in de loop van de jaren in verschillende magazines heeft geschreven.

Foto: Joachim de Ruijter

Nieuw bordje

De tekst van de grafsteen van Harmen Synes Nauta, hoek Zuiderhaven, was vrijwel helemaal afgesleten. In opdracht van Oud Harlingen restaureerde Harm Leijenaar de tekst eind 2019. Maar.... vervolgens vervaagde de tekst op het informatiebordje náást de steen! Op het nieuwe bordje staat een extra stukje tekst, dat grafschriftpuzzelaars Melle Koopmans en Hessel de Walle dankzij de restauratie nog wisten te ontcijferen. Lees het eens, en scan ook de QR-code!

Najaarsvergadering Vereniging Oud Harlingen "Anders dan Anders"

Vrijdag 27 november was spannend voor het bestuur van de Vereniging Oud Harlingen. Door Corona hadden we de Voorjaarsvergadering al moeten afgelasten. We zijn gaan zoeken naar een oplossing hoe we de Najaarsvergadering toch door konden laten gaan. Door de prima samenwerking met de technici van RSH kon deze vergadering via een livestream plaatsvinden. Alle leden kregen vooraf een brief waar ze over de lopende zaken konden stemmen en kregen ze een speciale link waarmee ze konden inloggen. Van leden kregen we positieve bevindingen te horen. Op een paar storingen na was het prima te volgen. "Eh ju, dat het sien sjarmes oek wel weer"! Hoewel de online vergadering geslaagd is te noemen hebben we de leden erg gemist. We kijken uit naar de bijeenkomsten waar we elkaar weer 'live' kunnen spreken en de hand kunnen schudden.

Afscheid Anneke Visser

Tijdens de onlinevergadering namen we ook afscheid van onze voorzitter Anneke Visser. Na 28 jaar zitting te hebben gehad in het bestuur, waarvan 10 als voorzitter, vond ze het tijd worden om het stokje over te dragen aan de jongere generatie. Gelukkig blijft ze wel op de zijlijn actief

want haar onuitputtelijke kennis van de geschiedenis van Harlingen heeft de Vereniging nog veel nodig!! Op gepaste afstand is er afscheid genomen en heeft Anneke een uniek beeldje gekregen waar ze zelf als stadgids is afgebeeld met de skyline van Harlingen op de achtergrond. Dit beeldje is gemaakt door Henk Zielstra, dezelfde kunstenaar die ook het beeld van Bouwe Smits en Rikus Poes heeft gemaakt. Een videoboodschap van Henk Zielstra met de uitleg over het kunstwerk met daarbij een persoonlijke verhaal maakte het cadeau compleet.

Foto: Joachim de Ruijter

Gevelsteen uit 1867 van Holwerd via Tzum terug naar Harlingen!

Oud-stadgenoot Douwe Jorna uit Tzum nam half oktober contact op met het bestuur van Oud Harlingen. Een collega van hem uit Holwerd had hem gebeld met de boodschap dat hij, in de tuin, een gevelsteen had liggen met de naam Jorna en of hij belangstelling had voor de steen. Dat had Douwe zeer zeker, maar ontdekte dat de 'Jorna' op deze steen geen familie was. Oud Harlingen dook in de archieven van de Harlinger Courant en ontdekte dat De 'Jorna' op de steen, pastoor Theodorus Petrus Jorna (1793-1872) was en dat deze veel voor de stad heeft betekend, met name voor het Sint Annagesticht, de RK bewaarschool, de RK jongensschool en het RK arm- en weeshuis. Hij heeft er ook voor gezorgd

dat de eerste zusters Franciscanessen in 1855 naar Harlingen kwamen. Er was veel armoede in de stad en er was voldoende werk. Pastoor Jorna kwam uit Wommels en is in 1819 tot priester gewijd, in 1822 werd hij pastoor in Harlingen. In 1853 werd hij deken van het dekenaat Leeuwarden. In 1867 werd een nieuwe zijvleugel van het Sint Annagesticht in gebruik genomen. Hoogstwaarschijnlijk heeft de gevelsteen in een van de gevels van deze zijvleugel gezeten. Wiebren van Zandbergen heeft de steen weer prachtig gerestaureerd. Oud Harlingen is veel dank verschuldigd aan Jorritsma Bouw en aan 'De Bouwvereniging', die toestemming gaf om de steen na 153 jaar terug te plaatsen in het Sint Annahof.

Bron: Harlinger Courant, jaargang 1867 en Magazine nr. 18 van de Vereniging Oud Harlingen.

De ansichtkaart

De bijgevoegde ansichtkaart is dit keer een winterbeeld van de Zuiderhaven van voor het jaartal 1923. (Collectie Anneke F. Visser)

Colofon

Nieuwsbrief 23, december 2020
Vereniging Oud Harlingen, postbus 80,
8860AB Harlingen, Telefonisch contact
0517-433064 of info@oud-harlingen.nl
Zie verder www.oud-harlingen.nl

Volg onze activiteiten ook op Facebook!

